

Frånvarouppföljning Alströmergymnasiet

Nedan redogör kultur- och utbildningsförvaltningen för uppföljning av frånvaron för elever vid Alströmergymnasiet läsåret 2018/2019. Statistiken är hämtad från kommunens beslutsstöd Hypergene den 8 oktober 2019.

Sektor 1

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Ekonomiprogrammet	84,6 %	15,4 %	2,1 %

Ekonomiprogrammet hade 147 elever under vårterminen 2019.

Arbetslaget har tillsammans med elevhälsoteamet (EHT) ett fortsatt fokus på frågan kring frånvaro. En stor del av mentorstiden används till att prata närvaro/frånvaro och riktlinjer kring detta. Studieteknik, kurs- och ämnesinformation, schema och kommande aktiviteter finns också på agendan. Insatser görs tidigt för att öka elevernas insikt och förståelse för sin nya utbildning genom kursupplägg, studier, betyg/bedömning etc. Det är också av betydelse att eleven känner att relationen till undervisande lärare och kamrater fungerar bra samt att kunskap finns om vart de kan vända sig vid behov av olika former av stöd.

EHT arbetar för att göra sig synlig och känd för alla elever på ekonomiprogrammet men har ett speciellt fokus på åk 1, då det tydligt kan göra skillnad för elevens studiemöjligheter.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 1	84,6 %	15,4 %	2,1 %
1	89,0 %	11,0 %	1,3 %
2	84,8 %	15,2 %	2,1 %
3	80,2 %	19,8 %	2,8 %

På ekonomiprogrammet har det skett förändringar kring den giltiga frånvaron i åk 1 och åk 2 jämfört med föregående läsår. Frånvaron ökar i åk 3. I jämförelse med den ogiltiga frånvaron sticker åk 1 ut då eleverna i denna årskurs har lägst procent med 1,3 %, i jämförelse med åk 2 och åk 3.

En känd orsak till ökad frånvaro under vårterminen i åk 2 och/eller höstterminen i åk 3 är att eleven fyller 18 år och själv anmäler sin frånvaro. En annan orsak till frånvaro är att många elever bokar in körlektioner på skoltid eller tackar ja till arbetspass på sina extraarbeten. Det är viktigt att ha en tydlig dialog med både enskild elev och hela gruppen kring vad konsekvenserna blir gällande studieresultatet vid stor frånvaro. Arbetet med att tydliggöra vikten av närvaro för alla elever, på klassens mentorstid, vid utvecklingssamtal, olika former av återkopplingar med undervisande lärare samt information på föräldramöten sker.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Kvinna	88,2 %	14,8 %	1,5 %
Man	84,1 %	15,9 %	2,6 %

I jämförelsen mellan könen syns att flickor har en högre andel anmäld frånvaro, medan pojkar har högre andel oanmäld frånvaro. Frånvaron är en fortsatt utmaning för arbetslaget och EHT. a

Gymnasiesärskolan

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro
Gymnasiesärskolan Individuellt program och nationella program	85,7 %	14,3 %	3,2 %

På gymnasiesärskolan var 33 elever inskrivna under läsåret 2018/2019. Gymnasiesärskolan erbjuder skolgång på ett individuellt program och tre nationella program. Då elevantalet är lågt på vissa program och i vissa årskurser riskerar redovisning av data på en mer detaljerad nivå att peka ut individer, vilket inte är avsikten. Således redovisas ovan enbart en sammanställning på skolnivå. En osäkerhetsfaktor i det datamaterial som finns tillgängligt för vårterminen 2019 är att det är först under innevarande läsåret, det vill säga 2019/2020, som samtlig personal har möjlighet att rapportera närvaro/ frånvaro i Vklass på ett korrekt sätt. Bedömningen är ändå att de siffror som redovisas för vårterminen 2019 är korrekta.

Under vårterminen 2019 var det en enskild elev som hade en hög frånvaro vilket påverkar resultatet på skolnivå. Det gjordes en rad insatser från skolans sida för den enskilda eleven men omständigheter kopplade till elevens funktionsnedsättning och faktorer som låg utanför skolans påverkansmöjligheter gjorde att frånvaron var hög.

På individuella programmet finns frånvaro endast vid anmäld ledighet, när eleven är borta på grund av möte med t. ex externa vårdkontakter eller vid sjukdom. På de nationella programmen förekom både anmäld och ogiltig frånvaro.

Gymnasiesärskolan har goda rutiner för att främja hög närvaro och snabbt upptäcka frånvaro. Grunden i arbetet består av att det finns en tät kontakt och dialog, många gånger dagligen, med såväl elever som vårdnadshavare. Mentorer får även stöd av EHT i arbetet med att främja närvaro och åtgärda ogiltig frånvaro.

Sektor 2

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro
Sektor 2	88,0 %	12,0 %	1,9 %
Bygg- och anläggningsprogrammet	83,4 %	16,6 %	3,5 %
El- och energiprogrammet	86,4 %	13,6 %	3,2 %
Teknikprogrammet	89,0 %	11,0 %	1,9 %

Frånsett bygg- och anläggningsprogrammet är frånvaron något högre på sektor 2 jämfört med snittet för hela Alströmergymnasiet. Elever på bygg- och anläggningsprogrammet har dock i regel bra närvaro på sin APL.

Under läsåret har en ny frånvarorutin implementerats vilket ska resultera i en snabbare återkoppling till vårdnadshavare/elev. Detta kan ta sig i uttryck att mentor ringer, mailar eller på annat sätt försöker kontakta elev vid frånvaro. Detta gäller vid både anmäld och oanmäld frånvaro. Ytterligare åtgärder framöver är att skapa möjligheter för mentor att i arbetslaget regelbundet lyfta närvaro och frånvaron för diskussion och skapa samsyn kring arbetet framåt.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 2	88,0 %	14,8 %	3,3 %
1	88,6 %	11,2 %	1,4 %
2	86,1 %	13,8 %	2,5 %
3	80,5 %	19,4 %	6,0 %

Den ogiltiga frånvaron är förhållandevis låg i jämförelsen med frånvaron i stort. Elever med en lägre frånvaro är överlag bättre på att anmäla frånvaro vid sjukdom eller annan giltig orsak. Elever med extremt hög frånvaro tycks, med vissa undantag, i mindre grad fortsätta anmäla frånvaron där ohälsan är uppmärksammas och åtgärder redan satts in. Detta mönster kan dock endast ses om man tittar på varje elev enskilt.

Tidigare frånvarorapporteringar har lyft problematik med att elever på bygg- och elprogrammen tagit anställning och därmed minskat sin närvaro i skolan. Denna problematik upplevs ha minskat under det senaste läsåret.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Kvinna	77,1 %	22,8 %	12,2 %
Man	86,8 %	13,1 %	2,5 %

Flickornas närvaro är fortfarande på en problematisk låg nivå och insatser för att öka denna ska iscensättas. Andelen flickor vid sektor 2 är låg vilket gör det svårt att analysera frånvaron.

Sektor 3

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Samhällsvetenskapsprogrammet	81,9 %	18,1 %	3,2 %
Humanistiska programmet	87,3 %	12,7 %	1,4 %
Barn- och fritidsprogrammet	76,8 %	23,2 %	6,5 %
Vård- och omsorgsprogrammet	75,7 %	24,3 %	4,9 %

Samhällsvetenskapsprogrammet har högre genomsnittlig frånvaro än de övriga högskoleförberedande programmen på Alströmergymnasiet. Majoriteten av dessa timmar står en mindre andel elever för. Programmet har varit framgångsrikt i att behålla elever inom programmet som annars hade riskerat att avbryta sina studier på grund av låg studiemotivation eller ohälsa. Elever stannar kvar i högre utsträckning inom samhällsvetenskapsprogrammet med en anpassad studiegång. Detta innebär att de får med sig ett antal betyg även om de inte når full examen. Ett fåtal elever avslutar sin utbildning nästkommande läsår för att på detta sätt nå en examen eller får med sig ett studiebevis.

Fördelarna med att behålla eleverna inom skolans ram är att eleven är i ett socialt sammanhang med rutiner och hinner bli något äldre innan de väljer att gå vidare till arbete eller fortsatta studier. Dessa elever har i regel en hög frånvaro på grund av sjukskrivning eller annan problematik vilket blir tydligt i frånvarostatistiken.

Programmet kommer att behöva arbeta tydligare och intensivare med att informera om olika inriktningar och framhäva samhällsprogrammets bredd och möjligheter för framtida högre studier. I detta är studie- och yrkesvägledarna en viktig komponent.

Humanistiska programmet har relativt hög närvaro vilket kan förstås genom den sammanhållning och studiemotivation som eleverna vittnar om. Sammanhållningen och de aktiva utbildningsvalen får en positiv effekt på hela gruppen vilket leder till högre måluppfyllelse och högre närvaro. Närvaron har visserligen sjunkit något jämfört med höstterminen 2017, men är fortsatt relativt hög.

På barn- och fritidsprogrammet har närvaron minskat jämfört med tidigare år. En anledning bedöms kunna vara att flera elever påbörjar studierna senare efter att ha provat på studier i annat program.

På vård- och omsorgsprogrammet fanns elever med mycket stor frånvaro kopplat till sjukskrivningar, ohälsa och bristande studiemotivation. Dessa elever erbjuds anpassad skolgång på Plattformen. Då vårdsektorn är i behov av personal erbjuds eleverna timvikariat vilket några av eleverna har svårt att tacka nej till. Programmet har dock fått hjälp av Vård- och omsorgscollegie och programrådet att sprida till enheterna att endast ringa in elever under helgerna, vilket har hjälpt i perioder. Närvaron har sjunkit något sedan höstterminen 2017.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 3	80,5 %	19,5 %	3,8 %
1	83,8 %	16,2 %	1,1 %
2	79,6 %	20,4 %	3,3 %
3	78,1 %	21,9 %	6,9 %

Frånvaron ökar med elevernas ålder och efter myndighetsdagen då eleverna får sjukanmäla sig själva. Dessa elever behöver närvarande mentorer som snabbt fångar upp eleven och för kontinuerlig dialog om frånvaro och närvaro. Det finns idag ingen möjlighet att i närvarosystemet identifiera orsaken till varför elevernas frånvaro ökar efter 18 års ålder. Idag kan eleven anmäla sig giltigt frånvarande via Vklass och via telefon. Det går alltså inte att skilja på om eleven är sjuk eller om eleven är borta av andra skäl.

De elever som haft en problematisk skolgång tappar ibland motivationen i åk 3 om de ser att deras examen riskerar att utebli. Dessa elever behöver många extra anpassningar och stöd för att bryta en negativ trend av frånvaro. Genom ett aktivt arbete kan studieavbrott förhindras, även om det innebär att elevens närvaro fortsatt är under genomsnittet. Studieavbrott ses som en större risk för den enskilde eleven än en hög frånvaro även om målet alltid är att eleven ska ha full närvaro i skolan.

En annan orsak till hög frånvaro på framförallt samhällsvetenskapliga programmet kan vara den stress som många elever känner inför skolsituationen och för att prestera så bra som möjligt i alla ämnen. En del elever och då främst flickor uttrycker att de stannar hemma för att läsa till prov eller skriva klart uppgifter. Det är viktigt att skolan noggrant bevakar elevernas arbetsmiljö och på alla sätt värnar om denna.

På Humanistiska programmet är trivseln god, måluppfyllelsen hög och närvaron god. Det är inte alltid självklart om hög måluppfyllelse leder till högre motivation och därmed närvaro eller om det är den höga närvaron som ger hög måluppfyllelse och trivsel.

Enligt riktlinjer i från centrala studiestödsnämnden så ska skolan efter fyra timmars ogiltig frånvaro under en period på 30 dagar meddela elev samt vårdnadshavare att frånvaron kommer rapporteras in till CSN. Detta gäller om eleven under kommande 30-dagarsperiod har ogiltig frånvaro vid fyra enskilda tillfällen. I dessa fall återkallar CSN studiestödet vilket kan vara en tydlig signal till eleven men ibland också öka problematiken kring frånvaron.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Kvinna	80,4 %	19,6 %	2,3 %
Man	80,7 %	19,3 %	6,7 %

Inom sektor 3 finns endast marginella skillnader mellan könen gällande frånvaron. Det är framförallt den ogiltiga frånvaron som är högre bland pojkarna vilket bland annat kan härledas till elever i åk 3 med mycket stor ogiltig frånvaro.

Sammanfattningsvis visar närvarostatistiken från sektor 3 att närvarofrågan fortsatt ska vara i fokus för att fånga upp eleverna och på det sättet öka måluppfyllelse samt genomströmning men också för att rusta eleverna för det framtida yrkeslivet. Följande insatser kommer därför att arbetas vidare med under läsåret 19/20:

- Tydliggöra rutinerna vid frånvaro för vårdnadshavare samt informera om skolans inställning till att söka ledighet och vikten av att vara i skolan så mycket man kan. Erfarenhet visar att om eleven vistas i skolan kan hjälp erhållas.
- Tydliggörande av rutinerna för oro kring frånvaro till lärare och mentorer. Blanketten för oro kring just frånvaro tydliggörs och blir ett bättre instrument för både mentorer och elevhälsa för att förebygga hög frånvaro.
- Mentorerna fångar tidigt upp tendenser kring hög och pratar med eleven samt eventuell vårdnadshavare. Även giltig frånvaro följs upp i mycket större utsträckning då mentor

ställer frågor till eleven i ett tidigt stadiet. Att tidigt bli sedd är en klar framgångsfaktor i att minska till exempel psykisk ohälsa.

- Man jobbar aktivt i arbetslagen för att stämna av frånvaron för eleverna under veckan och diskuterar vilka insatser som behövs göras.
- Rektor kallar elever tidigt till ett kort samtal om mentor signalerar om hög frånvaro. Då kan också andra delar av elevhälsan vara med såsom skolsköterska eller kurator för att utröna vad skolan kan stötta med gällande att öka närvaron.
- Under mentorstid jobbar man fokuserat med närvarofrågan på gruppnivå. Man kopplar den tidigt till arbetslivet och följer upp noga i det arbetsplatsförlagda lärandet.
- Tydliggöra för eleven vilka konsekvenser hög frånvaro kan få och vilket stöd skolan kan erbjuda om eleven behöver hjälp.

Sektor 4

Närvaro/frånvaro per program

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Estetiska programmet	87,8 %	12,2 %	1,5 %
Naturvetenskapsprogrammet	89,4 %	10,6 %	1,0 %
Handels- och administrationsprogrammet	81,5 %	18,5 %	3,6 %
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	72,4 %	22,6 %	7,2 %

Närvaron på estetiska programmet visar för andra året i rad en positiv tendens. Frånvaron, både giltig och ogiltig, sjönk från VT 2017 till VT 2018, och ytterligare till VT 2019. Mönstret för ES-eleverna överensstämmer med hela skolans på så sätt att frånvaron ökar mellan årskurserna, från låg i årskurs 1 till högre i årskurs 3.

Närvaro/frånvaro per årskurs

Årskurs	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Sektor 4	82,4 %	17,6 %	3,8 %
1	89,2 %	10,8 %	1,7 %
2	85,7 %	14,3 %	1,9 %
3	78,0 %	22,0 %	5,3 %

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %
Kvinna	87,0 %	13,0 %	1,4 %
Man	83,5 %	16,5 %	3,9 %

Däremot skiljer sig könsfördelningen för frånvaron på ES från fördelningen i skolan som helhet. För hela Alströmergymnasiet är den giltiga frånvaron jämnt fördelad mellan könen (16,2 resp 16,0 procent) medan den på estetprogrammet är betydligt högre för flickor än för pojkar (14,3 resp 8,8 procent). Den ogiltiga frånvaron på hela skolan är större för pojkar än för flickor, men på ES är den skillnaden obetydlig.

Sektor 5

Närvaro/frånvaro totalt

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %	Antal
Sektor 5	71,4 %	28,6 %	16,2 %	141
1	70,6 %	29,4 %	17,2 %	121
2	76,0 %	24,0 %	10,3 %	12
3	74,4 %	25,6 %	13,9 %	5

Sektorn har liksom gymnasiet som helhet haft stort fokus på olika insatser för att öka elevernas närvaro i skolan sedan läsåret 2016/2017. Tätt samarbete i arbetslaget, snabbt agerande av mentor vid frånvaro och orosanmälan till rektor och EHT är några exempel på väl implementerade rutiner. Kopplingen närvaro och framgång i studierna fokuseras på mentorstid samt kommuniceras med målsmän och boenden.

I en jämförelse mellan läsåret 16/17 och 17/18 kan man se en positiv utveckling på sektor 5 då elevernas närvaro i skolan ökade med ungefär 10%. Det var i första hand elever inom individuellt alternativ (preparand) som stod för ökningen. Två tredjedelar av den gruppen hade mycket god närvaro och för alla dessa elever ledde studierna under läsåret till behörighet för studier på nationella program. Eleverna inom språkintröduktion hade dessvärre fortsatt hög frånvaro varav en tredjedel på nivåer över 20%.

Inför läsåret 18/19 såg elevunderlaget på IA inriktningen i allt väsentligt annorlunda ut. Ett flertal elever med stora utmaningar såsom sociala problem och psykisk ohälsa togs emot. Flera med lång erfarenhet av hög frånvaro och svårigheter att få skolgången att fungera sedan tidigare. Detta i kombination med att antalet elever inom språkintröduktion med frånvaro på över 20% även detta läsår uppgick till ungefär en tredjedel, resulterade i att den förbättrade närvarostatistik på ungefär 10% man kunde notera året innan dessvärre försämrades motsvarande samma 10 procent.

Elever inom inriktningen yrkesintröduktion visar på en positiv tendens. I den gruppen är det endast ett fåtal elever som har frånvaro som uppgår till 20%. Man ser att ju mer programnära och integrerat elever på intröduktionsprogrammen erbjuds att studera desto tydligare blir målbilden, motivationen ökar och därmed också närvaron i skolan.

Man kan konstatera att liksom föregående läsår är det IM-elever som går sitt andra år på programmet som har bäst närvaro. Om man inte färdigställer på ett år utan behöver ytterligare ett brukar motivationen ofta öka av olika skäl. Eleverna har hunnit mogna, fått ökad förmåga att själva formulera mål för studierna samt känna större trygghet och tilltro till den egna förmågan. Om studieplanen behöver läggas upp på tre år uppstår ofta en frustration över att inte komma vidare tillräckligt snabbt och därmed ökar frånvaron något igen.

Den relativt stadiga andel (1/3) elever på språkintrödn med hög frånvaro består huvudsakligen av asylsökande ungdomar vars asylprocess varit svår med flera avslag som tagit elevernas fokus och ork i anspråk samt resulterat i ökad uppgivenhet och psykiskt lidande. Trots stöd av mentorer, elevhälsa och tät kontakt med boenden och andra inblandade, har det varit mycket svårt för många att leva i ovisshet under lång tid och hitta motivation i studierna utan att veta om man kan planera för en framtid i Sverige.

Närvaro/frånvaro per kön

	Närvaro i %	Frånvaro i %	Varav ogiltig frånvaro i %	Antal
Kvinna	76,0 %	24,0 %	9,2 %	40
Man	69,6 %	30,4 %	18,9 %	101

Liksom föregående läsår är de manliga eleverna både i majoritet på sektorn och har även svårast med studiemotivation/närvaro. En stor del av förklaringen finns i ovan resonemang då majoriteten av eleverna i asylprocess var unga män.

I arbetslagets utvärdering VT19 pekar man på vikten av än mer sammanhållen skoldag och ett ännu tätare samarbete kring de elever med svårast utmaningar.

Den höga andelen anmäld frånvaro är något vi behöver följa upp tätare på sektorn. Vissa elevers mående och längre sjukskrivningar till följd av detta är en del av förklaringen men inte hela. Det finns ett antal myndiga elever som sjukanmäler sig själva i alltför stor utsträckning.